

άχαῖρευτα ἐπίρρ. σύνηθ. ἀχαγίριφτα "Ιμβρ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαῖρευτος.

Χωρὶς προκοπὴν ἔνθ' ἀν.: Ἀχαῖρευτα ἔζησε ὅλη του τὴ
ζωὴ σύνηθ. || Φρ. Κακὰ καὶ ἀχαῖρευτα (κακῶς, ἀνεπιτυχῶς)
Λεξ. Μ' Εγκυλ. Δημητρ.

άχαῖρευτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.)
ἀχαῖριφτους βόρ. Ιδιώμ. ἀχαγίριφτους "Ιμβρ. Λέσβ. ἀ-
χαῖρευτος Κρήτ. (Σητ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖρευτος<*χαῖ-
ρεύω<χαῖρι.

1) Ἀπρόκοπος, ἀνίκανος, φυγόπονος κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.): Ἀχαῖρευτος ἄνθρωπος. Ἀχαῖρευτο παιδί.
Ἀχαῖρευτο κορμὶ κοιν. || Γνωμ. Τί τοὺς θές τοὺς πολλοὺς
καὶ ἀχαῖρευτους, ἔνας καὶ προκομμένος Αἴγιν. Συνών. ἀχαῖ-
ρευτος 1. β) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ εὐδοκιμήσῃ, ἀτυχῆς
σύνηθ.: Ἐμεινε 'ς δῆλη του τὴ ζωὴ ἀχαῖρευτος σύνηθ. Ἀχαῖ-
ρευτος ἄνθρωπος, δλα στραβὰ τοῦ ὁρχονται Εὗρ. Πρ. ἀ-
κερδος. γ) Εὐφημητικῶς τὸ γεννητικὸν δργανον Εὔρ. (Κάρυστ.): Τὴν ἔτρωε τ' ἀχαῖρευτο τῆς. δ) Ὁ μὴ ἀν-
πτυσσόμενος, ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν σύνηθ.: Ἀχαῖρευτο
γαττὶ-κατοίκι-κοπάδι κττ. Φυτειὰ ἀχαῖρευτη Λεξ. Δημητρ.
Ἀχαῖρευτο γέννημα Κύθηρ. 2) Δύστροπος, κακὸς πολ-
λαχ.: Μὲ τὰ φτωχὰ καὶ τριμμένα ροῦχα τους ἔδειχναν πᾶς
δούλευαν σὲ φτωχὸ η ἀχαῖρευτο ἀφεντικό (ἐκ διηγ.) Σαλαμ.
|| Ἄσμ.

"Ως πότε θὰ μὲ παιδεύγης, ἀχαῖρευτο κορμί;
δῶσ' μου μὰν ἐλευτερία, νὰ σὲ ἀγαπῶ πολὺ
Ιων. (Κρήν.) 3) Ὁ μὴ διαρκῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον Στερ-
ελλ. (Αἰτωλ.): Ἀχαῖριφτα γίν' καν τὰ λιφτά.

άχαῖρωτος ἐπίθ. Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀχαΐα Γύθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖρευτος<*χαῖ-
ρεύω η κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ούσ. χαῖρι.

1) Ἀχαῖρευτος 1, διδ., Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀ-
χαΐα): Μούντζωσέ τον τὸν ἀχαῖρωτον, δὲ θὰ ἰδῃ προκοπὴ πο-
τέ του Ἀχαΐα. Ἀχαῖρωτος νὰ ζήσῃ! (ἀρά) Κεφαλλ. 2)
Ἐκεῖνος ὅστις εἶδε νὰ μὴ εὐδοκιμήσῃ Πελοπν. (Ἀχαΐα
Γύθ.): Ρὲ ἀχαῖρωτε, τί μὲ τουραγνῆς; Ἀχαΐα.

άχαλάετος ἐπίθ. Πόντ. ("Οφ. Τραπ.) ἀχαλάετος
Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. χαλαένω.

Ἀκασσιτέρωτος, ἀγάνωτος ἔνθ' ἀν.: Ἀχαλάετον ὅκευος
Οἰν. Ἀχαλάετα δικενά Τραπ.

άχαλαζοχτύπητος ἐπίθ. Θράκ. (Ἐπιβάτ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ-, τοῦ ούσ. χαλάζι καὶ τοῦ ρ. χτυπῶ.

Ὁ μὴ προσβληθεὶς ὑπὸ χαλάζης: Ἀχαλαζοχτύπητα
μέρη.

άχαλάρωτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαλαρωτὸς<χα-
λαρώνω.

Ὁ μὴ χαλαρωθεὶς ἔνθ' ἀν.: Ἀχαλάρωτο ζωάρι-σκοινὶ¹
κττ. σύνηθ.

άχαλαστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. "Οφ. Τραπ.)
ἀχάλαστους βόρ. Ιδιώμ. ἀχάλαγος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ.)
ἀχάλαγον Μακεδ. (Βλάστ. Καστορ. Σισάν. κ.ά.) Στερελλ.
(Αἰτωλ. Ἀράχ. κ.ά.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀχαλαστος.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ μὴ χαλασθεὶς, δὲ μὴ καταστρα-
φεὶς, ἀρτιος, ἀκέραιος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. "Οφ. Σάντ.
Τραπ.): Ἀχάλαστος δρόμος - κῆπος - τοῖχος κττ. Ἀχάλαστο
βιβλίο - σπίτι - τραπέζι κττ. κοιν. β) Ὁ μὴ δυνάμενος

νὰ καταστραφῇ, στερεός, ισχυρὸς κοιν.: Ἀχάλαστος πύρ-
γος. Ἀχάλαστο κάστρο-φρούριο κττ. Ἀχάλαστο χρῶμα. Ἀχά-
λαστα παπούτσια - ροῦχα. γ) Ὁ προωρισμένος νὰ κατεδα-
φισθῇ ἀλλὰ μὴ κατεδαφισθεὶς ἀκόμη πολλαχ.: Τοῖχος ἀχά-
λαστος. Σπίτι ἀχάλαστο. 2) Ἐπὶ παρθένου, ἀδιακόρευτος
σύνηθ. καὶ Πόντ. ("Οφ. Τραπ.): Κορίτσιο ἀχάλαστο σύνηθ.

3) Ὁ μὴ διαλυθεὶς, δὲ μὴ ἀποσυντεθεὶς, ἐπὶ νεκροῦ
Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ. Καστορ. Σισάν. κ.ά.): Τοὺν βρῆ-
καν ἀχάλαστον Βογατσ. Νὰ βγῆς ἀχάλαγον! (ἀρά) Σισάν.
Συνών. ἀδέξιος (II) 1, ἀκατάλυτος 2, ἀκέραιος 1 γ,
ἀλειωτος 1 β, ἀλυτος 4. 4) Ὁ πολὺ ισχνὸς ἔξι ἀσθε-

νείας η λύπης Μακεδ. (Αύγερ. Βλάστ.) 5) Ὁ μὴ φονευ-
θεὶς, ίδιως διὰ σφαγῆς σύνηθ.: Μόνο τοὶς γυναικες ἀφησαν
ἀχάλαστες οἱ ληστές, τοὺς ἄλλους τοὺς χάλασαν. 6) Ὁ μὴ
ἀποβούτυρωθεὶς, ἐπὶ τυροῦ Πελοπν. (Δακων.): Γνωμ.

Ἀχάλαγο τυρί, τί τὸ θές τὸ βούτυρο (ὅτι δὲ μὴ ἀποβούτυ-
ρωθεὶς τυρὸς είναι παχὺς ὡς βούτυρον). 7) Ὁ μὴ τρυ-
γηθεὶς, ἐπὶ ἀμπέλου, μελισσίου κττ. Θράκ. (Αἰν.) 8) Ὁ
μὴ ἀνταλλαγεὶς μὲ μικρότερα νομίσματα, ἐπὶ νομίσματος
σύνηθ.: Ἐχω ἔνα πεντοχίλιαρο ἀχάλαστο, δὲ βρίσκω νὰ τὸ
χαλάσω. 9) Ὁ μὴ δαπανηθεὶς, ἐπὶ χρημάτων σύνηθ.:
Διγὸ τρεῖς χιλιάδες μοῦ 'μειναν ἀχάλαστες, θὰ τοὶς χαλάσω
καὶ αὐτές. Αὐτὸς ἔχει δλα του τὰ λεφτὰ ἀχάλαστα. 9) Ἔνεργ.
ὁ μὴ καταστρέφων τι Μύκ.: Ἀχάλαστος ἄνθρωπος, δὲ χαλᾶ
τὰ ροῦχα του.

Β) Μεταφ. I) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ καταστραφῇ οἰ-
κονομικῶς Ηπ.: Ἀχάλαγος νοικοκύρις. II) Ἀσυλλόγι-
στος, ἀμυναλος Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Κλών. Λιδορίκ.):
Βοὲ ἀχάλαγι, τ' εἰν' αὐτὰ ποῦ κάμης; Αἰτωλ. Νὰ χαθῆς ἀχά-
λαγι! Ἀράχ. Διπ ἀχάλαγοντας εἰσι, κακονυμοίρ' αὐτόθ. β)
Ο μὴ προοδευτικός, δὲ ἀνεξέλικτος Στερελλ. (Αἰτωλ.):
Ἀχάλαγοντας κόσμους.

άχαλετε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. χαλετέ.

1) Ἐπὶ ὑφάσματος, ἀλεύκαστος. Αντίθ. χαλετέ. 2)
Μεταφ. ἀκάθαρτος.

άχαλεντος ἐπίθ. Ηπ.—Λεξ. Δημητρ. ἀχάλιφτους
Μακεδ. (Βογατσ.) Στερελλ. (Ναύπακτ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαλεντὸς <χα-
λεύω.

1) Ὁ μὴ ζητούμενος, ἀζήτητος Μακεδ. (Βογατσ.)
Στερελλ. (Ναύπακτ.)—Λεξ. Δημητρ.: Τὰ δανεικὰ μὴν τ' ἀ-
φίησης ἀχάλεντα Λεξ. Δημητρ. || Φρ. Ἀχάλιφτον νὰ γέν' (ἐπὶ
φιδράκον) Ναύπακτ. 2) Ὁ γιατρός, ποῦ ἀχάλεντος νά γαι
Λεξ. Δημητρ. || Γνωμ. Σὲ πανηγύρι σ' ἔκλεψαν, ἀχάλεντος δ
κλέψτης Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀγύρευτος 3, ἀχρεία-
τος. β) Ούσ., διάβολος Λεξ. Δημητρ. 2) Ἀπερι-
ποίητος Ηπ.

άχαλινάρωτος ἐπίθ. Σύμ.—Λεξ. Μπριγκ. Πρω. Δη-
μητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαλιναρωτὸς <χα-
λεύω. Ή λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ ἀνευ χαλινοῦ, ἀσυγκράτητος, δυσήνιος Σύμ.—
Λεξ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀχαλίνωτος 1.

2) Ἀκρατής τῆς γλώσσης, ἀθυρόστομος Σύμ.—Λεξ.
Δημητρ.: Ἀχαλινάρωτο στόμα Σύμ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀ-
τσαλιάρις, ἔτι δὲ ἀφραγόστομος, ἀχαλίνωτος 1 β.

άχαλινωτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Ἀνδρ.
Κάλυμν. Κάρπ. ἀχαλίνοντε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀχαλίνωτος.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ χαλιναγω-
γήσῃ, δὲ ἀνευ χαλινοῦ σύνηθ. καὶ Τσακων.: Ἀχαλινωτος;

